

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2014, declarat de inculpatul

Afanasii Marin Oleg, născut la data de 14 septembrie 1994, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. M. Dragan 18/2 ap. 202.

*Termenul examinării cauzei:*1. *Instanța de fond de la 23.08.2013 pînă la 07.03.2014;*2. *Instanța de apel de la 10.04.2014 pînă la 10.06.2014;*3. *Instanța de recurs de la 05.10.2015 pînă la 23.12.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 07 martie 2014, Afanasii Marin a fost recunoscut vinovat și condamnat pe art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare și amendă 500 unități convenționale.

În baza art. 85 Cod penal, ținînd cont de pedeapsa neexecutată care a fost stabilită lui Afanasii Marin prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, nr. 1-538/2013 din 25.09.2013 pe art. 152 alin. (1) Cod penal, sub formă de 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, i-a fost stabilit, prin cumulul total de sentințe pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare cu amendă în mărime de 500 unități convenționale și 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pedeapsa principală sub formă de 5 ani închisoare, pe un termen de 2 ani, iar pedepsele sub formă de amendă 500 unități convenționale și 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, a le executa separat.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat Pelihatfi Eugeniu Serghei, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Afanasii Marin, împreună cu Pelihatfi Eugeniu și o altă persoană, la data de 12 octombrie 2013, aproximativ la ora 09.45, aflîndu-se în ograda casei nr.8/3 din str. Maria Drăgan, mun. Chișinău, aplicînd violența nepericuloasă pentru viață și sănătatea cet. Vasilica Igor, exprimată prin aplicarea loviturilor cu mîinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, în mod deschis i-au sustras telefonul mobil de model „Samsung Galaxy” la prețul de 1500 lei, în care activa cartela sim.061007597, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul și inculpatul Pelihatfi Eugeniu au atacat-o cu apeluri, prin care:

- procurorul a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei

inculpaților și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Pelihatîi Eugeniu, ținând cont de prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f), e) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă de 6 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar lui Afanasii Marin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f), e) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă de 5 ani închisoare. La pedeapsa stabilită a adăuga pedeapsa neexecutată prin sentința Judecătorei Ciocana din 25 septembrie 2013, de 140 ore de muncă neremunerată, cu înlocuirea acesteia conform art. 87 Cod penal în 70 zile închisoare și stabilirea pedepsei definitive de 5 ani și 70 zile închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei n-a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal. Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîncadrarea lui în activitatea societății, pe când inculpații nu au tras concluziile necesare, așa Pelihatîi Eugeniu a comis o infracțiune, urmărirea penală fiind încetată cu liberarea de răspundere penală a persoanei, iar în timpul examinării judecătorești a cauzei penale de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, a mai comis o infracțiune analogică. Afanasii Marin, a fost condamnat prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 25.09.2013, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, la 140 ore de muncă neremunerată, dar pînă la moment nu a executat nici o oră din pedeapsa stabilită;

- inculpatul Pelihatîi Eugeniu a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie exclusă amenda în mărime de 500 unități convenționale. Apelantul a considerat că instanța de judecată i-a aplicat o pedeapsă foarte dură, iar amenda în mărime de 500 unități convenționale nu poate să o achite, deoarece nu este încadrat în câmpul muncii, are vîrsta de 20 de ani și nu poate câștiga atît de mult ca să execute pedeapsa stabilită.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului Pelihatîi Eugeniu și a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința în partea numirii pedepsei lui Afanasii Marin, rejudecată cauza și adoptată o hotărîre, după cum urmează:

Inculpatul Afanasii Marin Oleg, în baza art. 187 al. 2 lit. b), e), f) Cod penal, se condamnă la 5 ani închisoare, fără amendă.

Se numește pedeapsa definitivă lui Afanasii Marin Oleg în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepsei numite prin prezenta sentință cu pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 25.09.2013 pe art. 152 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 1 lună, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Afanasii Marin s-a calculat din momentul reținerii, cu includerea în acest termen a duratei reținerii și arestării preventive de la 12.10.2013 pînă la 07.03.2014.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea imputată, acțiunile acestora corect au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art.187 alin. (2) lit. b) e), f) Cod penal - sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârșită de două persoane cu aplicarea violenței nepericuloase pentru persoană, cu cauzarea unei daune în proporții considerabile.

Astfel, inculpații Afanasii Marin și Pelihatți Eugeniu, fiind audiați în instanța de apel, vina în cele incriminate au recunoscut-o, a susținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale și ședinței instanței de fond.

Vina inculpaților Pelihatții Eugeniu și Afanasii Marin se confirmă atât prin declarațiile părții vătămate Vasilica Igor și a martorilor Petcov Nicolae, Adelina Iurie, Postica Alina, cât și prin materialele cauzei, și anume:

- procesul-verbal de percheziție din 12.10.2013, prin care a fost ridicat telefonul mobil de model "Samsung Galaxy" de la domiciliu cet. Afanasii Marin din str. Maria Drăgan 18/2 ap.202 mun. Chișinău (f.d.33-34);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.10.2013, prin care partea vătămată Vasilica Igor a recunoscut telefonul său mobil de model „Samsung Galaxy”, (f.d.37- 38);

- procesele-verbale de recunoaștere a persoanei din 12.10.2013, prin care partea vătămată Vasilica Igor l-a recunoscut pe Pelihatți Eugeniu Serghei și Afanasii Marin Oleg ca persoanele ce l-au agresat (f.d. 15-18);

Careva temei de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu se atestă, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală și în ansamblu racordă între ele, confirmând pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea faptei imputate.

Din aceste considerente, instanța de apel a respins apelul procurorului în privința inculpatului Pelihatți Eugeniu și apelul inculpatului Pelihatți Eugeniu ca fiind nefondate, considerând sentința în privința acestuia una legală și întemeiată.

Totodată, instanța de apel a constatat că, instanța de fond neîntemeiat a stabilit pedeapsa inculpatului Afanasii Marin, cu aplicarea prevederilor art. 85, 90 Cod penal și nefondat i-a aplicat pedeapsa complementară - amenda în mărime de 500 unități convenționale.

Instanța de fond eronat a reținut în calitate de circumstanță agravantă inculpatului Afanasii Marin - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată, circumstanță care urmează a fi exclusă din învinuire, deoarece anterior acesta n-a fost condamnat.

Astfel, s-a stabilit că prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.09.2013 inculpatul Afanasii Marin a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, care nu a fost executată, fapt confirmat prin informația Șefului Biroului de probațiune Ciocana din 06.03.2014 (f.d.173).

Din materialele cauzei rezultă că, sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.09.2013 a devenit definitivă și irevocabilă la data de 02.12.2013, când a fost pronunțată decizia Curții de Apel Chișinău privind menținerea sentinței din 25.09.2013.

În atare circumstanțe, instanța de apel a considerat că instanța de fond neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului Afanasii Marin pedeapsa definitivă cu aplicarea prevederilor art.85 Cod penal, urmînd să aplice prevederile art. 84 alin. (1)-(4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de cumulat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Ciocana sub formă de 140 ore muncă neremunerată cu pedeapsa aplicată pentru infracțiunea dată, conform prevederilor art.87 Cod penal, care prevede că unei zile de închisoare îi corespund 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

La fel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond eronat a individualizat pedeapsa inculpatului Afanasii Marin în aspectul de executare a pedepsei stabilite, concluzionând că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate pe un termen de probă.

Or, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La fel, s-a reținut că în privința inculpatului Afanasii Marin nu sunt aplicabile prevederile art.90 Cod penal, deoarece norma dată poate fi aplicată doar la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție.

În această ordine de idei, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului Afanasii Marin, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, dispunerea suspendării condiționate a pedepsei, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni.

5. La data de 10 septembrie 2015, inculpatul Afanasii Marin, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței. Recurentul invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată motivând că aceasta este prea aspră. Totodată, menționează că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal; partea vătămată atât în prima instanță, cât și instanța de apel a declarat că nu are pretenții față de inculpat.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpatul Afanasii Marin, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece termenul de 30 de zile de contestare a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat.

6. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 10 iunie 2014 în prezența inculpatului și a avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 214-219, vol. II) fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 24 iunie 2014 (f.d. 219, vol. II). Deși inculpatul nu s-a prezentat la pronunțarea integrală a deciziei, apărătorul acestuia a primit-o la 24 iunie 2014, iar inculpatului i-a fost expediată copia deciziei motivate la 27 iunie 2014. În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 10 iunie 2014 a început să curgă din data de 24 iunie 2014 și expira la 25 iulie 2014, iar inculpatul a declarat recurs ordinar la data de 10 septembrie 2015.

Prin urmare, Colegiul penal constată că recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală. Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de inculpatul Afanasii Marin este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul *Afanasii Marin Oleg*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2014, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **15 ianuarie 2016**.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Ion Guzun

Nadejda Toma